

ČACHTICKÉ NOVINY

Ročník 2, č.4

MAREC 2016

Nepredajné

VELKONOČNÉ POSOLSTVO

Milí Čachtičania,

Veľká noc je jedným z najkrajších sviatkov roka. Dovoľte mi preto popriať Vám, aby sme si navzájom pomáhali niesť svoje kríže, utešovali sa v trápeniach, stáli pri sebe v bolestiach a podobne ako Ježiš, odpúšťali aj svojim nepriateľom.

Nech v tomto Roku milosrdenstva je v našich srdciach láska, pokoj, radosť a milosrdenstvo. Prajem Vám hojnosť na stole, radosť Vám i Vaším deťom a pokoj i porozumenie v našich rodinách

Vladimír Ondáš, farský administrátor

SPEVÁCKY ZBOR SLOVENSKÝCH UČITEĽOV VYSTÚPIL V ČACHTICIACH

V nedeľu, 13. marca, sa pri svätej omši rozoznel náš starobylý kostol nádherným spevom Speváckeho zboru slovenských učiteľov pod umeleckým vedením doc. Štefana Sedlického. Takmer päťdesiat krásnych mužských hlasov očarilo zaplnený kostol pri počúvaní staršej i modernej sakrálnej hudby.

Spevácky zbor slovenských učiteľov vznikol v Trenčíne 3. marca 1921 a jeho členmi boli aj viacerí Čachtičania. Súčasnú umeleckú úroveň Slovenského zboru slovenských učiteľov dokumentuje aj získanie Zlatej medaily na World Choir Games - svetovej zborovej olympiáde v lotyšskej Rige v roku 2014.

Čachtičania znova ukázali, že majú radi krásnu hudbu a spev a vydržali až do konca koncertu. V očiach niektorých poslucháčov sa občas zaligotala aj slza a všetci sme úžasný výkon spevákov i dirigenta odmenili dlhotrvajúcim potleskom.

Vďaka podpore Obce Čachtice a Poľnohospodárskeho družstva Čachtice sme spevákovi mohli pohostiť obedom a dobrým vínom v družstevnej pivnici.

Vladimír Ondáš, farský administrátor

VÝSLEDKY VOLIEB DO NR SR V OBCI ČACHTICE

konaných dňa 5.3.2016

Počet voličov zapísaných do zoznamu voličov: 3 083

Počet voličov, ktorí využili právo voliť: 1 825

Počet platných odovzdaných hlasov: 1 796

- 1. SMER - Sociálna demokracia**
- 714 hlasov - 39,76%
- 2. Sloboda a Solidarita**
- 190 hlasov - 10,58%
- 3. Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko**
- 189 hlasov - 10,52%
- 4. Slovenská národná strana**
- 177 hlasov - 9,86%
- 5. Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti**
- 138 hlasov - 7,68%
- 6. SME RODINA - Boris Kollár**
- 137 hlasov - 7,63%
- 7. SIEŤ**
- 95 hlasov - 5,29%
- 8. Kresťanskodemokratické hnutie**
- 68 hlasov - 3,79%
- 9. MOST - HÍD**
- 25 hlasov - 1,39%
- 10. Strana zelených Slovenska**
- 21 hlasov - 1,17%
- 11. Komunistická strana Slovenska**
- 14 hlasov - 0,78%
- 12. Strana TIP**
- 6 hlasov - 0,33%
- 13. Slovenská občianska koalícia**
- 5 hlasov - 0,28%
- 14. ŠANCA**
- 4 hlasy - 0,22%
Slovenská demokratická a kresťanská únia
- Demokratická strana
- 4 hlasy - 0,22%
- 15. Demokrati Slovenska-Ludo Kaník**
- 3 hlasy - 0,17%
- 16. Strana Moderného Slovenska**
- 2 hlasy - 0,11%
KOALÍCIA SPOLOČNE ZA SLOVENSKO
- 2 hlasy - 0,11%
VZDOR - strana práce
- 2 hlasy - 0,11%
- 17. Maďarská kresťanskodemokratická aliancia**
- 0 hlasov
Odvaha - Veľká národná a proruská koalícia
- 0 hlasov
Strana maďarskej komunity
- 0 hlasov
PRIAMA DEMOKRACIA
- 0 hlasov

1. REPREZENTAČNÝ PLES NAŠEJ OBCE

Aj keď sa už nachádzame v pôstnom období a „basa je už pochovaná“, zaspomínajme si ešte na plesovú sezónu.

9.1. sa konal 1. reprezentačný ples obce Čachtice.

Privítal nás pán starosta Michal Balala s manželkou Viktóriou už priamo pri vstupe a neskôr sa sprievodným slovom pridala aj pani Alena Novotná. Tak ako už býva zvykom ples sa otvára spločenským tancom. Predviedli sa nám Čachtičania Paulína Szekerešová s Majom Dorušinom, ktorí začali tancami v latinskoamerickom štýle a neskôr pokračovali štandardnými tancami.

V zápatí nás roztancovala Andrea Zimanyiová svojím temperamentným a veľmi energickým vystúpením. Oči sme si potešili, uši hudbou naplnili a zostávalo ešte naplniť si chuťové poháriky dobrým jedlom.

Zábava v plnom prúde bola ešte neskôr prestriedaná programom ľudovej hudby Poľun a polnočnou tombolou.

Zábava pokračovala však do neskorých nočných, či už možno skorých ranných hodín s výborným repertoárom skupiny Topic. Bavili sa mladší, starší, ba dokonca aj seniori, čo je dôkazom toho, že všetko vyšlo tak ako má.

Keďže to bol prvý ročník, očakávania boli možno všetelijaké, ale naozaj niet čo vytknúť. Všetko bolo výborne zorganizované a usporiadateľom, tak ako aj všetkým čo prispeli svojím dielom k tejto vydarenej akcii, môžeme len veľmi pekne poďakovať, že sa v našej obci konala aj zábava tohto druhu s istou noblesou a na úrovni tak, ako sa na reprezentačný ples patrí.

Stretla sa tam skvelá partia ľudí, za ktorých myslím si že môžem napísať, že sa už teraz tešíme na druhý ročník.

Uvidíme, čím nás organizátori privítajú budúci rok, pretože latka bola už pri prvom ročníku nastavená vysoko.

Lenka Polčanová

FAŠIANGOVÁ ZÁBAVA JEDNOTY DÔCHODCOV SLOVENSKA

Obdobie fašiangov sme ukončili ako sa patrí, zábavou. Do tanca nám hrala kapela Trend. Muzikanti dokázali rozprúdiť krv i v našich seniorských telách. Zrazu akoby nám roky ubudli, akosi sme omladli. V tanci sme sa zvrátili ako za mladých čias. Zabudli sme na choroby či na bolesti nôh.

Celý večer sa niesol vo výbornej nálade, ktorú umocnili svojím príchodom masky. Len ťažko sme identifikovali, kto sa pod nimi skrýva. Nechýbalo ani občerstvenie: skvelé družstevné víno, klobása, pagáčiky, šišky. Potešila nás i bohatá a rôznorodá tombola. Spoločne s nami sa prišli

zabaviť i priatelia z Hrušového a Veľkých Ripnian, ktorí odchádzali mimoriadne spokojní, lebo okrem dobrej nálady si so sebou odniesli i niekoľko výhier z tomboly.

Že sa podujatie vydarilo, o tom svedčili usmiat tváre účastníkov pri odchode domov. Veríme, že v budúcnosti prídete medzi nás i vy, aby sme sa spoločne podelili o príjemnú zábavu a skvelú náladu.

Helena Šimová,

predsedníčka Jednoty dôchodcov Slovenska

POCHOVÁVANIE BASY

Na konci fašiangového obdobia sa už po 5-ty rok v našej obci pochovávala basa. Nedeľa, 7. februára, bola poslednou pred Popolcovou stredou. V kultúrnom dome sa obliekalo, maskovalo, maľovalo, ladili sa hudobné nástroje, znášali sladké i slané dobroty, varilo a všetko pripravovalo na poslednú rozlúčku s basou. Nechýbali vence, sviečky, máre, kadidlo, pohrebný vozík a predovšetkým výborná nálada. Na námestí bolo prvé stretnutie masiek i verejnosti, ktorá sa prizerala. Čachtická kapela ako vždy, ochotne nastúpená i po „predchádzajúcom kúpeli“ v županoch a detských plienkach na hlavách. Hrali, spievali a vyzývali do tanca. Poľovníci a hasiči v uniformách s radosťou nastúpili do „služby“, pripravení na akýkoľvek „potrebný zásah“. Dôchodcovia, deti zo ZŠ, kolektív Sami-sebe, starosta obce i všetci ostatní prítomní spoluobčania mali spoločný cieľ – dôstojne sa rozlúčiť s basou.

Pred 16-tou hodinou sa odobrali k Obecnému úradu, hľadať ju. Žiaľ, tam všetkých čakal iba „list na rozlúčku“. Basa sa totiž tento rok „obesila“ pred Kultúrnym domom. Sklamaní, no ešte stále dobre naladení, sa zoradili do sprievodu. Cez Špitálsku ulicu a opätovne Malinovského ulicu, s dvomi zastávkami u rodiny Garcovej a v ZOS-e, sa za doprovodu kapely dostali až k miestu, kde basa „visela“. Že bola „obesená“ na „úrovni“, za to patrí vďaka našim hasičom, ktorí sa o to ochotne postarali. I napriek snahám o „oživenie“, lekárka konštatovala smrť, z nedostatku Borovičky. Márne sa ju snažili zvesiť hrdzavou pílou, či nožikmi, opäť to zachránili hasiči, motorovou pílou. Zničenú a nehybnú basu naložili na pohrebný vozík. Dôstojnú stráž pri nej držali poľovníci a hasiči so sviečkami v rukách a odprevaďili ju spolu s celým sprievodom na námestie.

Tam sa už ujalí slova a piesne tí „najpovolanejší“. Farár,

organista, spevák, miništrant, notárka zapisovateľka, spolu so speváčkami a hudbou. Plačky ju „srdcervúco oplakávali“ až do poslednej minúty.

Po skončení smútočného obradu boli všetky prítomné masky a organizátori pozvaní do KD, kde už ženy – seniorky pripravovali „kar“. Varili víno, mastili chlieb s masťou a cibuľou, nosili na stôl sladké i slané dobroty, ktoré s láskou napiekli ženy z kolektívu Sami sebe a Jednoty dôchodcov.

Na „kare“ sa zúčastnilo viac ako osemdesiat „trúchliacich“ Čachtičanov, ktorým patrí srdečná vďaka za nezištnú pomoc a ochotu zorganizovať toto krásne podujatie. Opäť môžem len konštatovať, že i napriek náročnej dobe, Čachtice sú stále veselé a súdržná dedina, čo by sme si mali všetci naozaj uvedomovať a vážiť.

Za MKS **Alena Novotná**

DÁMSKY VEČIEROK

Divadelná detektívna hra z 50. rokov v podaní divadla Lusian pri Centre voľného času v Novom Meste nad Váhom bola pekným spestrením predvalentínskeho večera v Čachticiach. Čisto ženské obsadenie dokázalo diváka doslova vtiahnuť do deja a počas celého predstavenia udržovať v napätí a očakávaní, ako to dopadne. Prítomní diváci ocenili úsilie ochotníčok, či už po stránke hereckých výkonov, výberu kostýmov, úpravy účesov i kulís. Odchádzali spokojní a so slovami vďaka.

Veríme, že to nebolo prvé a posledné predstavenie v ich podaní v našej obci. Tešíme sa na ďalšie.

Alena Novotná

17. ROČNÍK SAMI-SEBE SA UŽ BLÍŽI...

Mesiac máj okrem prívlastku „mesiac lásky“ je v Čachticiach už sedemnásť rokov „mesiacom Sami-sebe“. Hudobno-zábavný program si získal svojich priaznivcov nielen v našej obci, ale i v širokom okolí, čo nás všetkých nesmierne zaväzuje a posúva vpred.

Po mojej takmer ročnej príprave vtipných scénok, piesní a celého scenára vôbec, sme sa od februára začali spoločne stretávať s dlhoročným kolektívom nadšencov na navštevovaní. Každý piatok i niektoré iné dni v týždni venujeme dotváraníu, učeníu textov, vyrábaniu rekvizít, kostýmov, spevu a tancu. I teraz sme dali „všetky hlavy dokopy“ a spoločne do-

ladujeme detaily, vymýšľame nové tanečné choreografie, paródie a dávame do toho každý kus zo svojho „ja“, aby celkový výsledok našej práce stál za to a aby si každý z návštevníkov našiel niečo pre seba.

Srdečne Vás pozývame na predstavenia, ktoré sa uskutočnia v dňoch **20., 22., 27., a 29. mája 2016** v Miestnom kultúrnom stredisku v Čachticiach.

Podrobné informácie o čase a predaji vstupeniek včas zverejníme formou miestneho rozhlasu, káblovej televízie, obecnej internetovej stránky a plagátov.

Alena Novotná

SPOLOK ČACHTICKÉHO RINGU V TOMTO ROKU BÁTORYČKINU KVAPKU KRVI NEPRIPRAVÍ

Viem, že mnohí z Vás si toto podujatie, ktoré naše občianske združenie v posledných 4 rokoch organizovalo, obľúbili. My sme ho celé realizovali s nadšením a boli sme hrdí na to, že malá skupinka ľudí dokáže pripraviť podujatie, ktoré sa zapísalo do povedomia ľudí zo širokého okolia.

Túto akciu, tak ako všetky ostatné pripravujeme vo svojom voľnom čase a bez nároku na akúkoľvek finančnú odmenu. Odmenou je pre nás pohľad na spokojných návštevníkov, ktorí si podujatie užívajú a dobre sa zabávajú.

Preto je veľmi urážajúce, keď na septembrovom obecnom zastupiteľstve verejne vystúpil pán Július Hrdý a veľmi tvrdým spôsobom na mňa zaútočil. Nahnevali ma výmysly, ktorým som sa z dôvodu neprítomnosti nemohla nijako brániť. Neviem, prečo so sťažnosťou prišiel na zastupiteľstvo a nie priamo za mnou. Moja práca na obecnom úrade nemá s činnosťou občianskeho združenia Spolok čachtického ringu nič spoločného. A to všetko len preto, že sme pánovi Hrdému neumožnili predaj komerčných výrobkov – jeho magnetiek na jarmoku stredovekých remesiel. Sme toho názoru, že ak by sme takýto tovar povolili predávať jemu, museli by sme to umožniť aj všetkým ostatným, ktorí mali záujem o predaj neremeselných výrobkov. Ale to by už nebol jarmok stredovekých remesiel ale niečo úplne iné, o čo sme nestáli.

Veľmi sa nás tiež dotklo, keď v sobotu počas konania Bátorýčkinej kvapky krvi pán Hrdý zavolať a obvinil nás z toho, že podujatie nemáme povolené. Opak je pravdou, Obec Čachtice s nami na podujatí spolupracovala, polícia o podujatí bola informovaná a RZP bola počas dňa priamo na námestí. Vrcholom však bolo, keď ma pán Hrdý sprostou obvinil, že sa na podujatí finančne obohacujem. Bola to pre mňa tá najväčšia urážka zo všetkých, ktoré vôbec mohol vysloviť.

Ako som už spomínala, všetky akcie robíme bez nároku na akúkoľvek finančnú odmenu a výhradne vo svojom voľnom čase. Konkrétne ja si každý rok tesne pred akciou beriem 3-5 dní dovolenky, aby bolo všetko zabezpečené a pripravené. Zrejme je pre niektorých ľudí nepredstaviteľné, že iní môžu svoj voľný čas venovať niečomu, z čoho nie je žiaden finančný profit. Ale to je len a len ich problém.

Nebudem sa veľmi rozpisovať o tom, že pani Vlčkovej sa zdá, že našou akciou nepodporujeme našich podnikateľov. Pani Vlčkovej len môžeme odporučiť, aby si obišla prevádzky, ktoré sídlia priamo na námestí a spýtala sa ich na názor ohľadom toho, či je podujatie pre nich prínosom alebo nie. Do podujatia sme sa snažili zapojiť aj spoločenské organizácie, občianske združenia a podnikateľské subjekty, aby tu prezentovali svoju činnosť.

Pán Ing. Ján Belák má pocit, že odberu krvi sa každý rok zúčastnilo len veľmi málo darcov. Za 4 roky to bolo 350 bezpríspevkových darcov, ktorým patrí obrovská vďaka. Podľa Národnej transfúznej služby v Trenčíne je to jedno z najúspešnejších podujatí v celom regióne.

Takže prečo nebude Bátorýčkina kvapka krvi? Pretože máme dosť toho, aby nás ľudia verejne urážali. Nech sa páči, tí čo nás kritizujete, pripravte niečo pekné aj vy! My si zatiaľ dáme pauzu a veríme, že nás znechutenie časom prejde a po čase sa opäť s nadšením pustíme do organizovania podujatí, ktoré nebudú tešiť len nás, ale vyčaria úsmev na tvári aj Vám.

Touto cestou ďakujeme všetkým, ktorí nás podporovali a napomáhali zdarnému priebehu všetkých ročníkov Bátorýčkinej kvapky krvi.

Elena Čapošová

Predsedička Spolku čachtického ringu

VYBERÁME ZO ZASADNUTÍ POSLANCOV OZ

Obecné zastupiteľstvo v Čachticiach na svojich zasadnutiach schválilo:

Nájomnú zmluvu s MUDr. Imrichom Bartákom, Kameničany 133 v objekte Zdravotného strediska - priestory zubnej ambulancie.

Bol tiež schválený dodatok Zmluvy o združení fin. prostriedkov na záujmové vzdelávanie detí a mládeže v Centrách voľného času, príspevok na záujmové vzdelávanie detí, ktoré navštevujú Centrum voľného času, súčasť Spojenej školy sv. Jozefa v N.meste n.V.

Poslanci OZ schválili dotáciu pre ČKS, s.r.o. Čachtice vo výške 123 596,- € na zaplatenie nájomného za rok 2015 a

tiež, finančný príspevok na kúpu čerpadla typ Verder HVS v hodnote 1500,- € pre ČKS.

Bola schválená dotácia z rozpočtu obce na mimoriadne odmeny zamestnancov originálnych kompetencií školstva – ZŠ, MŠ, ZUŠ, zamestnancov školského klubu detí a školskej jedálne formou mimoriadnej odmeny pri dodržaní zák.č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní na každého zamestnanca vo výške 100,-€/osoba.

Poslanci OZ schválili dotáciu z rozpočtu obce na mimoriadne odmeny zamestnancov Súkromnej MŠ v sume 100,-€/osoba.

Bol schválený Dodatok č.2 k VZN č. 5/2012 o zavedení poplatku za drobný stavebný odpad na rok 2016.

ODOVZDÁVANIE HASIČSKÉHO AUTA

Zimné mesiace patria u hasičov k oddychovému obdobiu. Menej požiarov, nepriaznivé podmienky pre hasičský šport, zamrznutá voda. Toto všetko hrá v prospech odpočinku hasiča. V dnešnej dobe, keď sú hasiči volaní ku každej mimoriadnej udalosti a nielen k požiaru, nie je toto obdobie časom nečinnosti. Vďaka Bohu si toto obdobie v Čachticiach vyžiadalo iba jeden ostrý výjazd hasičskej jednotky. Všetka činnosť bola zameraná na pomoc a naberanie skúseností v majetku a živote neohrozujúcich situáciách. Ako protipožiarna hliadka boli hasiči prítomní 9.1. na Prvom reprezentačnom plese obce Čachtice (Miloš Trúsik ml., Marián Majerovič, Miroslav Lacko, Pavol Hankócy). Počas januárových nočných tuhých mrazov sa hasiči spolu s pánom starostom a vedením školy pokúšali vytvoriť klzisko v areáli základnej školy. Túto snahu zmarilo denné slnko. Na tejto akcii sa podieľalo 10 hasičov (František Dendis, Pavol Hankócy, Miroslav Janíček, Lukáš Kičin, Peter Opatovský, Jakub Opatovský, Tomáš Pastorek, Miloš Trúsik ml., Miloš Trúsik st., Kristián Tomášik). Dňa 30.1. sa v priestore hasičskej zbrojnice konala výročná člen-

ská schôdza, kde zbor bilancoval činnosti v minulom roku a plánoval aktivity na rok 2016. Nevynechali sme ani podujatie pochovávanie basy, kde vypomáhalo celkovo 11 členov (Dávid Bublavý, František Dendis, Pavol Hankócy, Patrik Krajča, Miroslav Lacko, Marián Majerovič, Peter Opatovský, Miloš Trúsik ml., Miloš Trúsik st., Rudolf Vacho, Kristián Tomášik).

Spomienky na toto obdobie bude pripomínať odovzdanie vozidla TATRA 815 na repasovanie. Na začiatku decembra 2015 sme vozidlo odovzdali do spoločnosti THT Slovensko v Bratislave a 26.2.2016 nám ho doviezol osobne podpredseda vlády a minister vnútra JUDr. Róbert Kaliňák kompletne vynovené. V doterajšom päťročnom pôsobení u nás, aj v pôvodnom stave, bola veľmi nápomocná pri rekonštrukcii Čachtického hradu, prácach na PD Čachtice a jej veľký objem vody aj pri požiaroch. Tatra bola rozobratá do poslednej skrutky, znovu zložená, modernizovaná a pripravená na službu v našom zbore na ďalších možno aj niekoľko desiatok rokov. Vozidlo má veľa nových zariadení, s ktorými sa hasiči musia naučiť pracovať, zväčšený objem nádrže, nový nástrek, reflexné polepy a výstražné zariadenia, zväčšené úložné priestory na vecné prostriedky, vylepšené armatúry, hliníkovú nadstavbu, zgenerálový motor, podvozok, kabínu a nosný rám. Oprava bola financovaná z projektov Ministerstva Vnútra SR. Obec tým získala vozidlo v hodnote niekoľkých rodinných domov, ktoré by z vlastného rozpočtu nikdy nebola schopná zakúpiť. Táto obrovská pomoc je pre naše potreby, aby sme pomohli Vám občanom Čachtíc.

Miloš Trúsik ml., veliteľ DHZO Čachtice

CECHY A REMESLO V ČACHTICIACH

Dovoľte mi, aby som Vám priblížil históriu obce Čachtice z hľadiska vývoja remesla a cechov. Čo to vlastne ten cech je? V minulosti išlo o organizáciu alebo skupinu, kde sa združovali remeselníci. Cech zvyčajne viedol cechmajster, potom to boli majstri, tovariši a učni. Každý člen cechu sa riadil zákonmi alebo tzv. artikulami. U nás v Čachticiach patrilo medzi najdôležitejšie z remesiel to hrnčiarске. Do roku 1701 patrili do tohto cechu aj murári, tesári a debnári. Každý cech, teda cechmajster mal vlastnú cechovú truhlicu, v ktorej uschovával artikuly, cechové pečate a zakladaciu listinu. Do zoznamu čachtických cechov patrilo napríklad: cech čižmárov, cech klobučníkov, cech nožiarov, cech krajčírov, cech mäsiarov. Medzi povinnosti cechu patrilo aj zhotovenie cechovej zástavy. Zástava mala z jednej strany patróna cechu, čo bývali obyčajne svätci a na druhej strane to bol znak remesla. Hrnčiari si napríklad za svojho patróna volili

Sv. Floriána, Sv. Goára- kňaza a pustovníka. Spomínajú sa aj prípady, kde si hrnčiari zvolili za svojich ochrancov Adama a Evu. V minulosti v Čachticiach nosili členovia cechu charakteristické oblečenie. Cechmajster nosil čierny alebo tmavomodrý plášť (kepeň). Cechmajstrova manželka nosila plášť hnedej farby. Je dôležité podotknúť, že každý cech sa riadil svojimi nariadeniami a svojimi zvykmi. Preto pozorujeme aj rozdiely medzi jednotlivými cechmi, či ide o patróna, zástavu alebo o znak cechu.

Mgr. Marián Imriška

Zdroje : V. Ammer , ČACHTICE, 1997, Bratislava, 1. Vydanie

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=602>

<http://www.kysuce.sk/cl/65/cechy-remeselnicke-organizacie-zivnosti-v-regione-kysuce.html>

AKO KNIHA OVPLYVŇUJE A FORMUJE DIEŤA PREDŠKOLSKÉHO VEKU

Predškolský vek je rozhodujúcim prostredím pre celkový vývin osobnosti dieťaťa. V súčasnosti sa význam predškolskej edukácie stáva odrazovým mostíkom celoživotného vzdelávania každého človeka. Dieťa si v tomto veku osvojuje predpoklady na zvládnutie čitateľských a pisateľských schopností. Nejde o výučbu čítania a písania v ich konvenčnej podobe, ale o pochopenie, že hovorená a písaná forma jazyka spolu úzko súvisia a tvoria každodennú súčasť života.

Naša MŠ vytvára prostredie bohaté na tlač v rozmanitých formách. Každá zo štyroch tried disponuje triednou knižnicou obsahujúcou veku primerané tituly od obrázkových kníh s krátkymi textami až po knihy s básnickou a prozaickou tvorbou slovenských aj medzinárodných autorov. Nosnou zásobárňou literatúry je aj rozsiahla školská knižnica, v ktorej sa nachádzajú nielen detské knihy, ale aj množstvo pedagogických odborných titulov pre kontinuálne vzdelávanie pedagógov našej MŠ. Knižné tituly dopĺňajú aj školské a detské časopisy ako Zvonček a Včielka, ako aj tvorivé zošity Papierová dielnička, Písanka predškoláka, Jazyček šikovníček, Predškolaček poznáva či Predškolaček počíta.

Pre pedagógov našej MŠ je dôležité pripravovať deťom atraktívnu ponuku zmysluplných edukačných aktivít s jazykovými a literárnymi dielami, aby prostredníctvom nich získavali hodnotné skúsenosti s prepojením literárneho, kultúrneho, fantazijného, emočného a reálneho sveta.

Práca s básnickými a prozaickými textami je súčasťou každodenných edukačných aktivít. A nejde iba o pasívne vnímanie textov básní a rozprávok. Aktívnou reprodukciou známych textov formou detských dramatizácií a detských „divadielok“ rozvíjame aktívne emocionálne prežívanie textov, poznanie okolitého sveta, rozvoj slovnéj zásoby a formujeme predstavu o rodnom jazyku, jeho využití a jeho rozmanitých podobách.

Naše deti si primerane veku vytvárajú aj svoje vlastné literárne útvary, vyrábajú k rôznym témam originálne pojmové mapy, ktoré sú spojením tvorivej práce s obrázkovým materiálom, písmenkami aj textom. Staršie deti si spoločne tvoria rôzne knihy s prediktabilným textom, kde opäť okrem jednoduchých slov a pojmov knihy dotvoria obrázkami z časopisov a vlastnými kresbami. Navzájom a aj spoločne si potom texty „čítajú“ a utvárajú si vzťah k písanej podobe jazyka a formálnej podobe tlačených textov – časopisov a kníh, ale aj hodnotia svoj písaný a kreslený prejav. Mnoho detí pri ranných hrách využíva možnosť zdokonaľovať si

svoj grafický – písaný či kreslený – prejav na interaktívnej tabuli. Niektoré skupinky starších detí si vytvárajú svoj vlastný triedny denník, ktorého „písaním“ je každý deň poverené iné dieťa, ktoré na list príslušného dňa zaznamená svoj dojem, zážitok či poznatok z aktuálneho dňa. Obľúbenou metódou je aj čítanie príbehu na doma. Každý deň si domov knihu požičia a s rodinným príslušníkom krátky text prečíta jedno dieťa, ktoré nasledujúci deň pri rannom kruhu prerozpráva text svojim kamarátom v MŠ. Kniha takto putuje po domácnostiach detí, až kým sa vystriedajú všetky deti v triede.

Napriek tomu, že v súčasnosti majú deti omnoho väčšie možnosti a zdroje ako v minulosti, čítanie kníh nahradilo pozeranie rozprávok na CD nosičoch a manipuláciu s tex-

tom a knihou nahradili rôzne počítačové hry, zostáva priamy kontakt s knihou pre komplexný rozvoj dieťaťa naďalej nenahraditeľný. Okrem vytvárania citového puta medzi dieťaťom a osobou, ktorá mu pravidelne číta, rozvíjajú sa v dieťati základné morálne princípy, ktoré môže ihneď konfrontovať s osobou, ktorá mu číta, dieťa si rozvíja artikuláčnú, komunikačnú a vyjadrovaciu schopnosť, rozširuje si slovnú zásobu a utvára svoj prvý vlastný názor o chode a fungovaní sveta prevereného generáciami.

Vzťah ku knihe sa stane celoživotným zdrojom vedomostí, inšpiráciou pre jeho ďalší rozvoj, útočiskom a odpoveďou pri riešení mnohých problémov, uvoľnením a relaxom v dnešnom náročnom svete.

Prácu s knihou, textom, jazykovými a literárnymi útvarmi podnecujeme a rozvíjame aj mimo našej školy. Pravidelne navštevujeme našich kamarátov – minuloročných predškolačkov a teraz už prvákov v škole, ktorí nám ukážu, ako rozvíjajú svoj rečový a jazykový, ako aj písaný prejav. Predvedú nám šikovné rúčky pri písaní na tabuľu aj v zošite, prečítajú texty zo Šlabikára a ukážu nám, aký pokrok spravili vo svojom písomnom i rečovom prejave. V rámci edukačnej aktivity Marec – Moja priateľka kniha s deťmi navštevujeme aj miestnu obecnú knižnicu. Tu sa deti okrem kníh oboznámia aj s praktickou stránkou fungovania knižnice a prínosom knižnice pre detských čitateľov.

Foto: Okrem množstva aktivít na tému Moja priateľka kniha, sme sa dostali až k samotnej podstate výroby kníh. Preto sme tvorbu vlastnej knihy začali výrobou svojho vlastného, recyklovaného papiera, na ktorý sme následne vytvárali texty a kresby.

Súkromná materská škola Čachtice

NÁŠ RODÁK - VIKTOR ORAVEC

Viktor Oravec, rodák z Čachtíc, redaktor Slovenského rozhlasu, učiteľ, športovec a vzácný človek. S jeho menom boli nerozlučne spojené rozhlasové relácie Na modrej vlne, Mikrofórum, Svet mladých, Impulzy. Sametový hlas pána Oravca sa nám prihováral každý piatok v relácii Na modrej vlne od septembra 1961 až do roku 1990. V rebríčkoch počúvanosti patrila táto relácia na popredné miesta a bola doslova kultovou v danej dobe, pretože v čase normalizácie bola voľnomyšlienárska. Hovorilo sa v nej o témach, ktoré boli blízke mladým ľuďom. Pán Oravec dal do nej maximum svojich životných skúseností a novinárskej erudovanosti a vďaka tomu si reláciu Na modrej vlne nala-dili každý týždeň státisíce poslucháčov.

Pán Oravec bol aj vynikajúcim športovcom, venoval sa šprintu, skoku do diaľky, desaťboju a ako dorastenec bol rekordérom Slovenska na 60 m.

Hoci pán Viktor Oravec prežil väčšinu života v Bratislave, kus jeho srdca zostal v rodných Čachticiach. Má tu dlhoročných priateľov, svoju partiu, obľúbenú dolinu, neza-budnuteľné zážitky na povestných stretnutiach v „borine“. S priateľmi je stále v kontakte a stretávajú sa, čo svedčí o ich hlbokom a vzácnom priateľstve.

Pán Viktor Oravec sa narodil 25. februára 1929, teda prednedávnom oslávil narodeniny, preto by som mu chcela v mene jeho priateľov a obyvateľov Čachtíc zaželať dobré zdravie a veľa radosti v živote. (JŠ)

RUDOLF STRECHAJ

(čachtický rodák, politik, predseda SNR, podpredseda VLÁDY ČSSR)

Pred niekoľkými rokmi sme na objednávku veľkej firmy pracovali na kúpe istého pozemku v Čachticiach. V pozemkovej knihe boli vedení dvaja vlastníci: Alexander Strechaj a Júlia rod. Čechová. Neskôr sa mi do rúk dostalo dedičské rozhodnutie, v ktorom bol opísaný celý rodokmeň od Alexandra a Júlie až po súčasných 35 vlastníkov. Alexander Strechaj a jeho manželka Júlia mali štyri deti: Emila, Irenu, Rudolfa a Margitu. Rudolf to dotiahol ďaleko. Alebo skôr vysoko.

Narodil sa v Čachticiach 25. júla 1914. Vyučil sa za tlačiar. Za mladých čias bol členom miestneho speváckeho zboru Tatrín a hral divadlo. Skvelý chlapec – hovorili o ňom. Len čo dovŕšil 18 rokov, vstúpil do sociálnodemokratickej strany a rovno sa stal jej predsedom v Čachticiach. Vydržali to s ním tri roky, potom sa s ním rozišli – vraj bol príliš radikálny. Prakticky okamžite vstúpil do komunistickej strany a o nedlho odišiel získavať skúsenosti do Moskvy. Počas druhej svetovej vojny sa zapojil do odboja, ako vyučený typograf tlačil noviny (Hlas ľudu), bol väznený za ilegálnu činnosť, bol členom partizánskej jednotky. Po vojne začal skutočnú kariéru. Ale to už nebol skvelý chlapec a ľudia, ktorí ho predtým poznali, nechápali, ako sa mohol takto zmeniť.

Od roku 1944 do roku 1945 bol poslancom Slovenskej národnej rady. Postupne sa začal prepracovávať na posty vo vysokej politike. Od začiatku roka 1949 zastával funkciu predsedu žilinského krajského národného výboru. V tejto dobe začínalo prenasledovanie, zatýkanie, väznenie často aj popravy rôznych skupín obyvateľstva – roľníkov, duchovných alebo tých, čo akosi vybočili z radu. Strechaj sa týchto špinavostí aktívne zúčastňoval. Z tohto obdobia je známa príhoda súvisiaca s neskorším pápežským prelátom Viktorom Trstenským, ktorý neúnavne a ostro vystupoval proti komunistickému režimu. Ten sa ho na oplátku viackrát pokúšal zatknúť a strčiť do basy. Veriaci v Dolnom Kubíne ho bránili vlastnými telami, takže zatknutie nebolo možné. Až do chvíle, kým sa za Trstenským nevybral Rudolf Strechaj. Presvedčil Trstenského, že idú iba na malý rozhovor na faru do Veličnej a zaručil sa mu svojím slovom, že ho dovezie späť. Dvere sa zatvorili, auto odišlo a zastalo

až na dvore ilavskej väznice. Viktor Trstenský mohol dlhé roky skúšať pevnosť svojej viery vo väzniciach a lágroch vtedajšieho Československa.

Strechajova kariéra pokračovala. Zastával významné stranícke a štátne funkcie. Bol poverenikom spravodlivosti – takým horlivým, že počet zatknutých roľníkov jeho zásluhou významne narástol. V roku 1953 sa ako 39-ročný stal predsedom Zboru poverenikov. Krátko na to zomreli Stalin a Gottwald, ale jeho pozícia bola vďaka dobrým kontaktom v Sovietskom zväze stabilná. Prezidentom sa stal Novotný a ten mal na Slovensku svoju akčnú trojku: Bacilka, Davida a Strechaja. To boli neobmedzení vládcovia na Slovensku v 50-tych rokoch. Táto trojica si v podstate robila čo chcela, a to bez ohľadu na zákon. Šírila okolo seba strach.

Strechaj nepoľavoval v iniciatíve. Keď roku 1954 súdili Husáka, (ten vzdoroval, odmietal sa priznať a žiadal dôkazy o vine) poslal odkaz predsedovi senátu, „aby tú sviňu držal nakrátko“. Vystupoval proti umelcom - okrem iných aj proti výtvarnej skupine galandovcov, ktorá dnes predstavuje slovenskú klasiku. Ich tvorbu označil ako „typický výplod úpadkového západného výtvarného umenia“. Asi za tieto zásluhy mu bol v roku 1955 udelený Rad republiky.

Rudolf Strechaj sa až do svojej smrti pohyboval vo vedení štátu. Bol členom ÚV KSČ. V rokoch 1960-1962 pôsobil ako predseda Slovenskej národnej rady. Od roku 1960 do svojej smrti bol podpredsedom vlády ČSSR v tretej vláde Viliama Širokého.

Žil v Bratislave, vo vile z medzivojnového obdobia. Počas druhej svetovej vojny v nej sídlilo gestapo. Neskôr tam bývala rodina Strechajových. Bol ženatý, mal jediného syna Rudolfa. „Jeho“ vila neskôr patrila rodine Zdeny Studenkovej, dnes v nej žije tanečnica Petra Marko.

Rudolf Strechaj zomrel v Prahe 28.7.1962 ako 48-ročný. Lekárske konzílium vedené akademikom Tarajevom z Moskvy určilo ako príčinu smrti akútnu leukémiu. Pravdepodobne ho na ňu aj liečili.

Ladislav Mňačko napísal román „Ako chutí moc.“ Píše v ňom o stalinistickom politikovi na Slovensku, o človeku, ktorého neobmedzená moc mravne aj ľudsky úplne rozložila. Sám Mňačko sa vyjadril, že tým politikom bol jeho bývalý priateľ Rudolf Strechaj. **Miroslav Dobiáš**

ZARASTAJÚCE NECHTY SÚ MINULOSŤOU

ZARASTAJÚCE NECHTY SÚ MINULOSŤOU

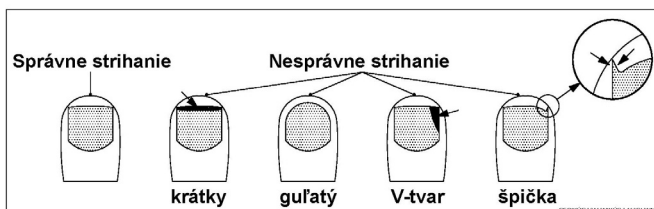
Príčinou bolestí nôh nemusí byť iba kĺby, kosti, či problémy so žilami. Častým a zamlčovaným problémom, ktorý neraz spôsobuje doslova muku, sú zarastajúce nechty na nohách. O tomto trápení však mnohí mlčia a bez pomoci ďalej tíško trpia. Utrpením je pre nich pritom každý jeden krok. Riešenie je pritom jednoduché, dostupné a bezbolestné.

Dôvody zarastania nechtov:

1. **Nesprávna technika strihania nechtov** (príliš dlhé/krátke nechty, vystrihovanie nechtov)
2. Úraz – zakopnutie, pád predmetu na necht
3. **Ochorenie nechtov** – mykóza (zhrubnutie, rolovanie nechtov)
4. **Nevhodná obuv** (príliš úzka a špicatá obuv, vysoké podpätky)
5. **Športová aktivita** v nevhodnej obuvi
6. **Tehotenstvo** – náhly nárast váhy v krátkom čase, kedy začne padať priečna klenba - klenba pod prstami (odporúčané sú rôzne ortopedické vložky a korektory)
7. **Vek** - nastáva únava svalov a šliach, padá priečna i pozdĺžna klenba, zvyrazňuje sa vybočený palec – výrazné ortopedické poruchy chodidiel (prekrývanie prstov, druhý prst sa dostane nad palec a tlakom pôsobí na necht palca - odporúčané sú rôzne korektory na odľahčenie deformácií)
8. **Genetika** - zarastanie nechtov je častý problém, ktorý vzniká u ľudí s nepriaznivým tvarom palca či nechtu alebo obidvoch z nich. Stav je podmienený geneticky a ochorenie sa často vyskytuje u viacerých členov rodiny.

STRIHANIE NECHTOV

schématický obr.č.1:

Správne strihanie nechtov:

Nechty by mali byť strihané čo najviac dorovna, ak to tvar nechtu dovoľuje, teda nevystrihovať z nechtových valov. Dodržať čo najviac prirodzený tvar nechtu. **Nechtový val** je postranný záhyb kože, ktorý obopína kraj nechtu. V týchto miestach je necht prirastený k nechtovému valu a nemal by sa tvarovať a upravovať. Upravovať sa môže iba voľný okraj nechtu – časť nechtu, ktorá nie je prirastená. V prípade nutnosti je možné zastrihnúť nechty jemne do oblúka, nie však do guľata. Kraje nechtu môžeme jemne zapilovať pilníkom a zjemniť tak ostrú hranu nechtu.

Nesprávne strihanie nechtov a možné dôsledky:

- **Príliš hlboké zastrihnutie nechtu – krátky necht:** odhalí sa podnehtie, ktoré je bolestivé a náchylné na zápal a infekciu.
- **Guľatý necht:** pri raste nechtu nechtový val príliš obopne necht a keďže necht sa snaží rásť vo svojej najširšej šírke, kde však nemá miesto, vzniká neželané zarastanie nechtu.
- **Nedostatočné odstrihnutie – nedostrihnutie - špička:** po strihaní nechtov ostanú po stranách v rohoch kúsky nechtu – ostré špičky, tieto pár dní po strihaní začnú zarastať a spôsobovať stupňujúcu sa intenzívnu bolesť
- **Vystrihnutie nechtu do tvaru V:** k tomuto nesprávnemu odstrihnutiu nechtu sa uchýlime v prípadoch, keď už pociťujeme

bolesť spôsobenú zarasteným nechtom v nádeji, že si uľavíme ale opak je pravdou. Odhalíme si podnehtie, posunie sa miesto zarastania vyššie ku koreňu nechtu, vzniká miesto veľmi náchylné na zápal a infekciu.

• **Dlhý necht:** dlhý necht sa časom v dôsledku tlakov v obuvi začne stáčať, rolovať a jeho hrany sa začnú zarezávať a zarastať do nechtového valu, ďalej pri dlhom nechte je zvýšené namáhanie koreňa nechtu, čím sa deformuje nechtová platnička – necht.

MOŽNOSTI OŠETRENIA ZARASTENÝCH NECHTOV

Tamponáda:

Pri niektorých stavoch zarastania nechtov postačí len správne zastrihnúť a zapilovať nechty. Ak je však príčinou zarastenia nechtu vyčnievajúca ostrá špička alebo hrana nechtu, je potrebné tento hrot alebo hranu odstrániť, pretože to je príčina zápalu. Po odstránení týchto častí sa necht a nechtový val vydezinfikuje a necht podloží tamponádou, čím sa zabráni priamemu tlaku nechtu do kožičky nechtového valu a tá sa môže začať hojiť a zápalový proces začne ustupovať. Nechty treba preto strihať pravidelne a kontrolovať ich dĺžku (obr.č.2).

obr.č.2

schématický obr.č.3:

Aplikácia špon:

Aplikácia špon sa odporúča pri ťažších prípadoch zarastania nechtu, kedy je nutné navštíviť certifikovaného odborníka – pedikéra, ktorý vie takýto necht ošetriť a začať cyklus ošetrovnej šponovania, tzn. aplikovať špony na nechty. Úlohou špony je nechty vyrovnávať, korigovať ich správny smer a postavenie a eliminovať zarastanie. Špona sa prispôbi na nechtovú platničku, aplikuje sa v bode zarastania a následne sa aktivuje ťah nechtu – špona povytiahne necht z boľavého nechtového valu. Úľava nastáva okamžite a čo je najdôležitejšie, aplikácia, t.j. nasadenie špony na necht je bezbolestné. Sú rôzne technológie šponovania s rôznymi typmi použitia špon a odborník pedikér Vám odporučí, ktorá špona je najvhodnejšia pre Váš prípad.

Pravidelným odborným ošetrovaním sa dá zarastanie nechtov minimalizovať a odborník Vás poučí, ako sa o také nechty starať doma.

Nezabúdajte, že o chodidlá sa nestačí starať len v lete ale náležite sa im venovať práve v zime, kedy sú nohy celý deň uzavreté v topánkach alebo čizmách. Starajte sa preto pravidelne o nechty celý rok.

Autor článku: Marianna Kováčová
Obr.č.2 a obr.č.3 zdroj internet.

MLADŠÍ FLORBALISTI VÍŤAZNE

Dňa 24.10.2015 sa zúčastnili žiaci 3. a 4. ročníka okresného kola vo florbale v Bošáci. V turnaji jednoznačne dominovali a postúpili do krajského kola. Naše družstvo reprezentovali títo hráči: Damian Imriška 3.A, Dávid Zámečník 3.B, Matej Cagala 4.B, Daniel Gábriš 4.B, Alexander Vido 4.B, Patrik Skovajsa 4.A, Jakub Sulo 4.A, Richard Dendis 4.A.

Najlepším strelcom okresnej súťaže sa stal žiak našej školy Damian Imriška z 3.A triedy.

Celkové výsledky:

ZŠ ŠST Čachtice
– ZŠ Nové Mesto n/V ul. Odborárska – 4:2

ZŠ ŠST Čachtice
– ZŠ Bošáca – 1:0

ZŠ ŠST Čachtice
– ZŠ Bzince pod Javorinou – 9:0

Pred Vianocami sme organizovali na našej škole vianočný florbalový turnaj mladších žiakov za účasti ZŠ Podolie, ZŠ kpt. Nálepku Nové Mesto n/V a dvoch družstiev ZŠ ŠST Čachtice – družstvo „Fénix“ a družstvo „B“. Zápas boli veľmi vyrovnané, čoho dôsledkom boli tesné výsledky. Celkovým víťazom sa stala ZŠ ŠST Čach-

tice – družstvo „Fénix“. Keďže išlo o vydarené športové podujatie, dohodli sme sa aj na ďalšom pokračovaní – tentokrát na veľkonočnom turnaji, ktorý zorganizuje ZŠ Podolie a následne na koncoročnom na ZŠ kpt. Nálepku v Novom Meste n/V.

Chcem zároveň poďakovať riaditeľstvu školy, hlavne p. riaditeľovi školy, ktorý celý turnaj „zastrešil“ a mnohými organizačnými i športovo – odbornými radami dopomohol k jeho zdarnému priebehu.

Vedúca florbalového krúžku ml. žiaci 3.- 4 roč.

Mg. Lívia Gregorovičová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODILI SA:

DECEMBER 2015

Dycha Sebastián č. 260
Balala Mateo č. 416
Hrabínová Hana č. 336

JANUÁR 2016

Kolník Marko č. 361
Machajdik Patrik č. 750
Hladká Elizabeth Vivien č. 1279
Kramarovič Ľudovít č. 1037

VYKROČILI NA SPOLOČNÚ CESTU ŽIVOTOM:

FEBRUÁR 2016

Milan Vido a Vladimíra Kubáňová

OPUSTILI NAŠE RADY:

DECEMBER 2015

Martina Chudíková 1250
Anton Gahér 1091
Ida Vidová 31

JANUÁR 2016

Mária Masárová - 453
Eduard Trebatický - 1008
Mária Gregorková - 499

FEBRUÁR 2016

Rudolf Šimo - 961
Mária Švecová - 1287
Emília Uhlíková - 490
Emanuel Šimalík - 1158
Peter Krajča - 870
Anna Seewaldová - 730
Jozef Herák - 65

MAREC 2016

Oľga Krchnavá - 141
Rozália Čapošová - 819
Agnesa Píscová - 598

Čachtické noviny

Vydáva: Obec Čachtice, Malinovského 769, 916 21 Čachtice, IČO: 00 311 464.

Telefón: 0908 681 406, e-mail: aliss13@post.sk, obec@catchtice.sk. Periodicita vydávania periodickej tlače: štvrtročník. Zapísané v zozname periodickej tlače Ministerstva kultúry

SR pod číslom: MK – EV 5165/15, kód ISSN: 2453-7268. Grafická úprava a tlač: Tising, spol. s r.o., Odborárska 3, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, www.tising.sk 032/771 46 45, e-mail: odbyt@tising.sk. Do čísla prispeli: Helena Šimová, Elena Čapošová, Mgr. Lívia Gregorovičová, Marianna Kováčová, Miroslav Dobiáš, Alena Novotná, Súkromná MŠ, Miloš Trúsik ml., Vdp. Vladimír Ondáš, Mgr. Janka Šujanová, Mgr. Marián Imriška. Náklad: 1000 ks. Nepredajné.